

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради
ЗЗСО І-ІІІ ступенів с. Нехайки
№ 04 від 12.01.2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗЗСО І-ІІІ ступенів
с.Нехайки
від 12.01.2022 № 06-о

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ ІМЕНІ
ДВІЧІ ГЕРОЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ І.Н. СТЕПАНЕНКА
С. НЕХАЙКИ ДРАБІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

I. Загальні положення

1.1 Положення про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу в Закладі загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені двічі Героя Радянського Союзу І.Н. Степаненка с. Нехайки Драбівської селищної ради Черкаської області (далі – Положення) регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю за якістю освітнього процесу на рівні закладу освіти у вигляді моніторингових досліджень (далі – моніторинг).

1.2. Нормативною основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу є: Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну загальну середню освіту», наказ Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрований в Мін'юсті України від 10.02.2020 за № 154/34437, Порядок проведення інституційного аудиту загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17.

1.3. Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності закладу.

1.4. Моніторинг – це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу для ефективного вирішення завдань управління якістю освіти.

1.5. Внутрішній моніторинг діяльності є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості освітньої діяльності та якості освіти.

1.6. Під контролем у вигляді моніторингу розуміється діагностичний контроль, в результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.

1.7. Внутрішній моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- систематичності та системності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- відповідального ставлення до збору та обробки інформації.

1.8. Положення визначає єдину систему здійснення внутрішнього моніторингу, а також обов'язки керівництва щодо забезпечення системного підходу до організації збору, збереження, обробки і розповсюдження інформації.

1.9. Положення схвалюється на засіданні педагогічної ради закладу, затверджується наказом директора.

1.10. Заклад освіти у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з питань організації освітнього процесу та цим Положенням.

1.11. Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу освіти.

II. Мета, завдання, функції і напрями моніторингу

2.1. Мета внутрішкільного моніторингу:

- систематичне відстеження і коригування результатів навчання;
- виявлення динаміки його змін, розробка прогнозу та пропозицій для забезпечення розвитку закладу освіти;

- накопичення даних, необхідних для періодичного самооцінювання якості надання освітніх послуг закладом;
- перевірка відповідності змісту освіти сучасним вимогам суспільства;
- удосконалення педагогічних технологій;
- удосконалення діяльності закладу, вироблення та коригування управлінських рішень;
- аналітичне узагальнення результатів діяльності, планування та прогнозування стратегії розвитку закладу;
- визначення позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності закладу освіти.

2.2. Завдання внутрішкільного моніторингу:

- визначення якості навчальних досягнень учнів, рівня їхньої соціалізації;
- з'ясування динаміки їх змін;
- виявлення проблем, пов'язаних з організацією освітнього процесу;
- вивчення зв'язку між навчальними досягненнями учнів і результатами роботи педагогів;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, ресурсного забезпечення закладу освіти;
- виявлення й оцінювання відповідності фактичних результатів діяльності педагогічної системи її кінцевій меті;
- виявлення ознак успіху та недоліків управлінської і педагогічної діяльності.

2.3. Функції моніторингу:

- інформаційна – створює масив інформації щодо якості освіти в закладі загальної середньої освіти;
- діагностична – фіксує реальний стан якості освіти в закладі загальної середньої освіти;
- оцінювальна – дає кількісно-якісну оцінку об'єктів освітнього процесу в закладі на основі певного набору критеріїв та показників;
- коригувальна – мінімізує вплив негативних факторів в освітньому процесі;
- прогностична – формує стратегію і тактику розвитку освіти в закладі загальної середньої освіти;
- управлінська – впливає на зміст і методи управлінської діяльності.

2.4. Основні напрями моніторингу:

- дотримання законодавства у сфері освіти;
- оснащеність освітнього процесу;
- психологічна готовність першокласників до навчання в школі;
- рівень навчальних досягнень здобувачів освіти;
- адаптація учнів 5 класу до умов навчання в основній школі;
- організація превентивної освіти здобувачів освіти;
- стан викладання предметів інваріантної складової навчального плану;
- професійна педагогічна компетентність учителя;
- організація управлінської діяльності;
- ефективність виховних систем;
- виконання соціального замовлення;
- забезпечення доступності освіти.

III. Об'єкти, суб'єкти та учасники моніторингу

3.1. Об'єктом моніторингу може бути:

- освітнє середовище (ресурсне забезпечення (фінансове, матеріально-технічне, санітарно-гігієнічне), навчально-методичне забезпечення (навчальні програми, використовувані підручники і посібники та інша навчальна література), кадрове забезпечення, інформаційне забезпечення, академічна доброчесність);
- різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, викладацька, організаційна, управлінська);

- освітній процес (планування освітнього процесу, зміст освітньої діяльності, результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей, впровадження освітніх інновацій, розвиток професійної компетентності педагогів, психологічний супровід освітнього процесу, участь батьків і громадськості в освітньому процесі);

- управлінські процеси в закладі освіти;

- матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні умови здійснення освітньої та управлінської діяльності.

3.2. Результати освітнього процесу:

- навченість (навчальні досягнення) учнів різних вікових груп із предметів інваріантної частини навчального плану;

- особисті здобутки учнів у позаурочній діяльності (результати участі школярів в учнівських олімпіадах з базових дисциплін, конкурсах, змаганнях тощо);

- результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників (кількість педагогічних працівників різних категорій, володіння вчителями інноваційними технологіями та прийомами педагогічної роботи тощо);

- аналіз результатів ДПА, ЗНО.

3.3. Суб'єктами моніторингу виступають:

- адміністрація закладу освіти;

- моніторингова група, відповідно до наказу по закладу освіти.

3.4. Учасники дослідження моніторингу:

- здобувачі освіти;

- педагогічні працівники;

- батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

IV. Принципи, форми, види та методи моніторингу

4.1. Принципи, на яких повинен базуватися внутрішкільний моніторинг:

- гуманістична спрямованість – створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких репресивних дій до учасників освітнього процесу;

- об'єктивність – уникнення суб'єктивних оцінок, створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;

- системність – комплексний підхід до вивчення різних аспектів життя закладу загальної середньої освіти, опрацювання та аналізу результатів досліджень;

- валідність – відповідність пропонованих контрольних завдань змісту навчальної програми, чіткість критеріїв виміру й оцінки, дотримання визначених процедур проведення та опрацювання результатів;

- надійність результатів, що означає можливість підтвердження позитивних і негативних результатів різними способами контролю, шляхом повторного контролю, який проводять інші особи;

- врахування психолого-педагогічних особливостей шляхом диференціації контрольних та діагностичних завдань;

- рефлексія, що проявляється в аналізі та оцінці отриманих результатів на всіх рівнях управління, здійсненні самоаналізу й самооцінки.

4.2. Основними формами моніторингу є:

- безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (спостереження, інтерв'ю);

- опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі);

- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації).

4.3. Види внутрішнього моніторингу:

4.3.1. За цілями проведення:

- інформаційний (регулярний збір інформації на визначені теми з різних джерел, зокрема, із законодавчих актів, положень, наказів, методичних видань, класних журналів, сайтів освітніх установ та громадських організацій, що дозволяє скорегувати програму розвитку закладу загальної середньої освіти, навчальні плани);
- діагностичний моніторинг (збирання та узагальнення інформації за певними показниками з метою вивчення конкретних освітніх проблем (визначення рівня навченості учнів конкретної вікової групи, вимірювання рівня сформованості конкретних компетентностей, особистісного розвитку учнів, готовності закладу до профільного навчання та інші);
- управлінський (відстеження й оцінка ефективності, наслідків і вторинних ефектів прийнятих рішень, розроблених програм).

4.3.2. За засобами, що використовуються:

- педагогічний (дидактичний, освітній, виховний (вивчення рівня навченості та якості виховання учнів, якості змісту освіти, якості викладання, умов, що забезпечують можливості навчання, виховання та самовиховання особистості));
- психологічний (вивчення пізнавальної сфери, емоційної рівноваги, моральних ресурсний (визначення обсягів та якості забезпечення закладу освіти матеріально-технічними, фінансовими, науково-методичними та іншими ресурсами));
- кадровий (вивчення кадрового складу педагогів, процесу та результатів підвищення кваліфікації педагогів);
- управлінський (оцінювання якості та ефективності управління закладом освіти).

4.4. Методи моніторингу:

- спостереження;
- анкетування;
- інтерв'ю;
- тестування;
- аналіз статистичних даних;
- аналіз документів;
- соціологічне дослідження;
- самооцінка.

V. Етапи проведення моніторингових досліджень

I етап – підготовчий: передбачає постановку мети і завдань дослідження, визначення об'єкта спостереження, методів дослідження, встановлення термінів проведення моніторингу та процедуру дослідження, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію дослідження (вибір анкет, тестів, методик, карт спостережень, підготовка інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження, вибір статистичних та математичних методів обробки та обчислення одержаних результатів дослідження), підготовка координаторів дослідження, визначення критеріїв оцінювання та показників (індикаторів), за якими збиратиметься інформація;

II етап – практичний: збір інформації через проведення інтерв'ю, анкетувань, спостережень за уроками, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів;

III етап – аналітичний: опрацювання результатів, аналіз і систематизація інформації, інтерпретація результатів внутрішкільного моніторингу стану конкретної ділянки освітнього середовища навчального закладу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу), представлення звіту, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи закладу освіти, роботи окремих учителів, батьківської ради, учнівського самоврядування тощо).

Оприлюднення результатів моніторингу та запровадження рекомендацій у практику.

VI. Порядок проведення моніторингу

- 6.1. Організація роботи та загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу освіти.
- 6.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється адміністрацією та методичною радою закладу.
- 6.3. Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з головою методичної ради, адміністрацією закладу освіти.
- 6.4. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).
- 6.5. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу.
- 6.6. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за узгодженою формою.
- 6.7. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні школи проводить адміністрація або методична рада закладу освіти.
- 6.8. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводяться щороку на засіданнях спільнот учителів, педагогічної ради, нарадах при директорові.
- 6.9. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року.
- 6.10. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

VII. Відповідальність щодо здійснення внутрішнього моніторингу

- 7.1. Відповідальність за організацію роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу.
- 7.2. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.
- 7.3. Адміністрація закладу:
  - забезпечує виконання покладених на неї завдань з питань здійснення внутрішнього моніторингу відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу, проводить внутрішній моніторинг, координує і контролює діяльність щодо забезпечення об'єктивності, валідності, надійності, врахування психолого-педагогічних особливостей, систематичності, гуманістичної спрямованості;
  - проводить єдину науково-методичну політику з питань здійснення внутрішнього моніторингу, впровадження нових технологій діагностування, направлених на забезпечення синхронності процесів спостереження, замірювання, отримання на цій основі знань про стан об'єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням та прийняттям відповідного управлінського рішення;
  - забезпечує опрацювання та прийняття нових, перегляд і скасування попередніх методик щодо здійснення внутрішнього моніторингу, здійснює контроль за їх виконанням;
  - веде облік моніторингових досліджень;
  - організовує підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань здійснення моніторингових досліджень;
  - організовує і проводить наради, конференції, семінари, виставки з питань моніторингу;
  - бере участь у міжнародному співробітництві з питань моніторингових досліджень.
- 7.4. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

7.5. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

7.6. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.

7.7. Учасники дослідження повинні:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності;
- виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.

VIII. Прогнозовані результати та підсумки моніторингу

8.1. Проводячи внутрішкільний моніторинг, заклад освіти має орієнтуватися на такі результати:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності закладу освіти;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу: виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
- упровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації освітнього процесу;
- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу закладу освіти, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління закладом освіти, вироблення й корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку закладу освіти.

8.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

8.3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях спільнот учителів, нарадах при директорові, засіданнях методичної ради школи, педрадах.

8.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням педагогічної ради Закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені двічі Героя Радянського Союзу І.Н. Степаненка с. Нехайки Драбівської селищної ради Черкаської області

Директор ЗЗСО I-III ступенів с. Нехайки

Н.І. Кузьменко